

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Plima in oseka
v britanski politiki

London, 6. julija.

Baš v sedanjih napeti situaciji, ki zajema evropska obzorja in baš sedaj, ko je britanska vlada naslovila na Berlin novo demaršo, o kateri ni mogoče doznati nikakršnih podrobnosti, in ko se vsepovsod čuti izredna poživljena aktivnost britanske politike, je izšla pomembna knjiga znanega, odličnega publicista Setona Watsona pod naslovom »Britain in Europe 1748—1914«. V tej knjigi se ob ogromnem materialu in številnih dokumentih analizirajo peripetije britanske zunanje politike v 135 letih, v katerih se jasno in konkretno razodevata plima in oseka britanske zunanje politike v dveh osnovnih elementih britanske zunanje politike, ki se lahko označujeta kot izolacionizem ter intervencionizem. Izolacionizem je odraz popolne dezinteresiranosti britanske politike nad evropskimi dogodki v duhu one slavne krilatice »Splendid isolation«, intervencionizem pa se razodeva kot vsakokratna težnja britanske politike po odločilnem poseganju v evropsko politiko na evropskem kontinentu.

Prvi veliki poseg Velike Britanije v Evropo je bil za časa Napoleona. London je v 135 letih potlačil prvi pojav kontinentalnega imperializma ter odnesla nad njim blestečo zmago.

Ko je bilo treba Anglijo obvarovati pred viharji, ki jih je prineslo leta 1848, se je Anglija umaknila in vrnila k izolacionizmu. V času, ko je Prusija padla po Avstriji in Danski, je Anglija molčala. Ta molk ni bil prekinjen niti tedaj, ko je Bismarck ponižal Francijo. Toda že leta 1875 vzide Britanija iz tega molka in zatišja k novim intervencijskim posegom za časa velikega Disraelija. Berlinski kongres pomeni prvi vrh britanskega intervencionizma v Evropi.

Sledila je doba izolacije, ki je trajala do konca burske vojne. V tej dobi je Anglija potlačila Bure, sklenila pogodbo z Japonsko ter ustvarila antanto, ki ji je bilo namenjeno, da zada udarec drugemu kontinentalnemu imperializmu, ki ga je iz Berlina oznanjal Viljem II. Kadar se je Velika Britanija umikala v zatišje, tedaj je zbirala vedno nove sile in so sledili udarci. V svetovni vojni je London drugokrat v 135 letih odnesel odločilno zmago nad kontinentalnim imperializmom, ki pa ni izhajal kakor prvi iz Pariza (Napoleon), ampak iz Berlina.

Seton-Watsonsovo delo je važno posebno radi tega, ker nam kaže, da ni vodila Velika Britanija nikdar kakšne ideološke politike in da se je ta politika vedno ravnala po valovanju britanskega javnega mnenja. Anglija ni bila nikdar premagana, ker je vedno spravljala v sklad svoje lastne interese z interesi pretežnega dela človeštva. Ob tej važni knjigi, ki sloni na virih, ki so sicer zelo težko dostopni, se marsikaj pojasnjuje v zvezi s trenutno politično situacijo. Marsikaj pa tudi kaže v bodočnost. Dva kontinentalna imperializma je London v teku teh 135 let porazil. Na obzorju se pojavlja tretji. Kaj prinaša bodočnost?

Katastrofa
v Kaštelanskem zalivu

SPLIT, 7. julija. Snoči ob 9.30 sta trčila v kaštelanskem zalivu naš parobrod »Galeb« in albanska motorna jarnbornica »Elbas«, ki ga je »Galeb« naračnost razpolovil. »Elbas« se je potopil in se ceni škoda na 150.000 dinarjev.

Diktatorji morajo računati
z velikimi demokracijami

LONDON, 7. julija. Havas poroča: Ob priliki proslave ameriškega »Dneva neodvisnosti« je imel ameriški poslanik Bingham velik govor, ki je zbudil ogromno pozornost. Med drugim je dejal: »Despoti so primorali Veliko Britanijo in Združene države ameriške, da se ponovno oborožujejo. Če smo pa že tako postopali, potem moramo to igro brezpogojno dobiti. Lahko upamo, da bodo oni, ki hočejo vojno, morali voditi računa o tem, in sicer še pred nastopom nove katastrofe. Četudi je sedanj položaj zelo nevaren, so vendar še vedno razlogi za optimizem. Dejstvo je, da živijo demokracije v blagostanju, dočim so oni, ki živijo v diktaturah, bedni in siromaki. Demokracije bodo s svojim tradicijami prevladale in bodo v vsakem slučaju izkazale premoč. Če se razgovarjamo z ljudmi, ki forsirajo vojno, potem je potrebno, da se poslužimo odločnih argumentov. Vendar je upati, da bodo imeli despoti pamet in da bodo spoznali, da ne morejo priti do cilja v oboroževalnem tekmovanju z Veliko Britanijo in z Združenimi državami Amerike. To dirko moramo dobiti.« Ta govor, ki v sedanjih situaciji gotovo ni slučajen, so v Londonu sprejeli z velikanskim odobravanjem.

Franco je pred Bilbaom izgubil 20.000 vojakov

PARIZ, 7. julija. »L'Oeuvre« poroča o spomenici generala Franca Hitlerju in Mussoliniju, po kateri jih obvešča, da je pred Bilbaom izgubil 20.000 ljudi, torej več kakor 20% svojih ljudi. Še eno zimo njegove čete ne bi mogle več vzdržati.

Franco dovolil izvoz bilbajškega železa v Anglijo

LONDON, 7. julija. V tukajšnjih diplomatičnih krogih se govori o zboljšanju odnosov med angleško vlado in generalom Francom, ki da se oddaljuje od osi Berlin-Rim. V zvezi s tem se opozarja na govor kapetana dr. Moniza, ki je znan kot velik prijatelj Nemčije in Italije, v katerem je ostro kritiziral nemško in laško politiko v Španiji, češ da hoče ta politika odtujiti generala Franca zapadnim demokracijam. Londonski krogi

menijo, da je dr. Moniz govoril na pobudo generala Franca. Kot nadaljnji znak pomirjenja je okolnost, da je Franco dovolil izvoz železa iz Bilbaa v Anglijo. Če bo general Franco pospeševal umik prostovoljcev, tedaj mu bo Anglija priznala pravo vojskujoče se države. Tudi se govori, da se med Berlinom in Londonom opaža neko popuščanje in da kaže Berlin večjo pripravljenost napram Angliji v španskem vprašanju.

Valencijski vojni minister tajno v Parizu

PARIZ, 7. julija. Tajno je prispel semkaj po obisku predsednika valencijske vlade Negrina vojni minister valencijske vlade Prieto. Četudi ne poročajo o tem obisku nič točnejšega, je vendar mogoče sklepati, da je prispel Prieto semkaj z

namenom, da pridobi Chautempsa za to, da se po zlomu delovanja nevtralnostnega odbora odpre francoska meja na Pirenejih, ker potrebuje Valencia vojnega materiala.

Ljubezen močnejša od vsega!

STOCKHOLM, 7. julija. Tukaj je bila slovesna poroka 28letnega princa Karla švedskega s sedem let starejšo grofico Rosen. Poroka je bila v neki vaški cerkvi v bližini Stockholma. Ker je princ s svojo poroko izgubil vse pravice švedske kraljevske rodbine in vse naslove, mu je kralj Leopold belgijski podelil naslov princa Bernadottskega.

BUKARESTA, 7. julija. Tukajšnji listi poročajo, da je grško prestolonasledstvo v krizi. Grški prestolonaslednik princ Pa-

vel, brat kralja Jurija, se hoče namreč poročiti s hčerko bogatega grškega posestnika Comandarosa, ki jo je vzljubil pri sportu. Odkar se je udeležil kronanjskih slovesnosti v Londonu, se sploh ni več vrnil, ampak je svojemu bratu, grškemu kralju Juriju, sporočil svojo odločitev, da se ne vrne več v Grčijo, če ne pristane kralj Jurij na poroko z navedeno 24letno gospodično. Službeno grško stališče v tej zadevi še ni povsem pojasnjeno.

Novo ozračje v Srednji Evropi

DUNAJ, 7. julija. Nekatera znamenja kažejo, da zopet narašča napetost med Nemčijo in Avstrijo. Časopisna vojna proti Avstriji iz Berlina daje slutiti, da se pripravlja Avstrija za bližanje s svojimi podonavskimi sosedi. V Berlin sta se podala nemško nacionalni minister Seiss-Inquart in dunajski nemški poslanik von Papen, ki imata očitno poslanstvo, da svariata rajhovsko vlado, naj bo napram Avstriji previdnejša in naj ne delajo težav nemškemu nacionalcem v Avstriji, ker hočejo priti ustavnim potom do veljave, ker se sicer lahko zgodi, da bodo Avstrijo pognali v naročje Anglije ali

Male antante. S tem v zvezi je nedvomno tudi izjava češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže, ki jo je dal v Bratislavi in v smislu katere potekajo pogajanja za gospodarsko sodelovanje med državami Male antante in državami rimskih protokolov ugodno, tako da je že danes mogoče govoriti o novem ozračju v Srednji Evropi. Češkoslovaška vlada ima verodostojna poročila, da je tudi Bolgarija pripravljena, pridružiti se tej novi gospodarski skupnosti. Razpravlja se tudi o uvedbi posebnih ugodnostnih carin med državami Male antante, državami rimskih protokolov in Bolgarijo.

Slovenija v ospredju
pozornosti

Po tridnevem odmoru je narodna skupščina včeraj zopet nadaljevala z razpravo o zakonskem načrtu o prekrških. V ospredju so bile zopet nekatere nove interpelacije, ki se nanašajo na dogodke in razmere v Sloveniji. Nekateri govori opozicijskih poslancev so zbudili veliko pozornost ter je bilo ozračje mestoma zelo napeto. Tako je narodni poslanec Rudolf Pleskovič vložil na prosvetnega ministra interpelacijo radi premestitev učiteljev, ki so kvalificirani za pouk na nadaljevalnih strokovnih solah, v kraje, kjer takšnih sol ni. Narodni poslanec dr. Fux je naslovil na predsednika vlade interpelacijo radi Sokolstva v Sloveniji. Narodni poslanci Prekoršek, Lukačič in tovariši so interpelirali predsednika vlade glede tega, kedaj bodo izpolnjene nekatere napovedi vladnih članov radi povišanja uradniških prejemkov. Narodni poslanec Josip Cvetič je v enournih izvajanjih zjel lastna opažanja o razmerah v Sloveniji. Poslanec Dušan Ivančević (JNS) je tudi govoril o slovenskih razmerah, opozarjajoč na veliko nacionalno poslanstvo, ki ga vrši Sokolstvo. V ostrih besedah je kritiziral politiko in delo sedanje vlade. Prav tako je obširno razpravljal o dogodkih v Sloveniji narodni poslanec Albin Komar. Danes dopoldne se je razprava o prekrških nadaljevala in bo predvidoma tudi zaključena.

Po treh mesecih se je zopet sestel tudi senat. Včerašnja seja je bila le formalnega značaja in so se prečitale tudi nekatere resolucije glede konkordata. Senat bo obravnaval zakonski načrt o pooblaščenih inženjerjih, nakar pridejo v razpravo razne konvencije. Senat je danes dopoldne ob 10. nadaljeval svoje razprave.

Sodobni razgovori

»Zločinsko uho« je slišalo te dni sledeči razgovor:

Halo! Tukaj Pepček! Kdo tam!
Tukaj Tonček!
Ali že veš najnovejše?
Nak! Ne vem!
Ali že veš, da je Janez telegrafski predstavjen v Piškopejo?

Tako! Živio, živio, Bog živi! Ali je res? Ali to ni mogoče raca?

Ne, ne! Res, popolnoma res.
Toda povej mi, ali ni mogoče odstavljen?

Ne žalibog, samo prestavljen?
Kje pa je to, ta Piškopeja?

Oh, tam dol med cigani, čisto na koku sveta. Samo na mulah se tja pride, takšni hribi so. Pa vroče, uj. Majhna predpriprava za pekel!

Ti povej no, kako, da se je posrečilo Janeza še le sedaj spraviti proč.

O, to smo pa končno le pogruntali. Ovadili smo ga, da je prijatelj Petra in da je imel tajne sestanke.

Še nekaj Pepček! Kako pa je z ono našo zadevo. Saj veš, kaj mislim?

Je že v redu. Bodi brez skrbi. Deželni glavar se je sicer nekaj obotavljal, končno pa izjavil, da ugodni radi tega, da ne bo v lastnih vrstah preveč opozicije.

Hvala lepa! Bog živi!
Adijo! Bog živi!

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Sokolstvo

Pomembna sokolska manifestacija v gostinju Pelekije

Javen nastop sokolskih čet Mala Nedelja, Sv. Duh na Stari gori in Sv. Jurij ob Ščavnici v nedeljo, dne 4. julija pri Mali Nedelji je nudil jasen dokaz, da je vzvišena sokolska ideja prodrla med najširše ljudske sloje našega podeželja, kjer je ukoreninjena tako trdno, da je niti ostre borbe proti sokolstvu današnjih dni ne bodo iztrebile. Pod modro-belo-rdečim praporom je pri Mali Nedelji zbrano sokolsko članstvo vnovič obljubilo, da hoče ostati zvesto svojim idejam, kajti ravno ta prapor, kakor je dejal starosta čete br. Čeh v svojem govoru, nas spominja blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, čigar jugoslovenska zastava nam naj bo simbol močne, nedeljive Jugoslavije.

Raz hiš so zaplapolale državne trobojnice. Razmeroma veliko telovadišče na prostem so do zadnjega kotička napolnili oddelki sokolskih pripadnikov pri vkorakanju k pozdravu zastavi. Zbrano

članstvo in številno občinstvo je v lepo zasnovanem nagovoru sprejel starosta br. Čeh. Sledil je dobro izveden nastop vseh oddelkov: moški in ženski naraščaj (33), igre moške dece (16). Zanimala je posebna točka ljutomerskili naraščajnic »Baruška«. Domače članstvo je nastopilo s posebno točko, potem vrsta na drugo. Sledil je oddelek domače moške in ženske dece (25), nakar je petorica članov iz Ljutomera izvedla po br. Pohlu skombinirane Murnikove lanske proste vaje. Ker je bilo telovadišče premajhno, sta oddelka članic (28) in članov (42) nastopila posebej. Pestremu sporedu je sledilo število občinstvo z velikim zanimanjem. Izredno lep uspeh te prireditve je gotovo najlepše zadovoljenje vsem bratom in sestram, ki so se trudili in žrtvovali svoj pičlo odmerjen prosti čas za vezbanje oddelkov. Le tako naprej za sokolskim praporom. Zdravo, St.

Sportna gibanje

Kako je bilo v Sarajevu ali zakaj 0:11

Kakor smo že poročali, je mariborski SK Železničar odigral preteklo nedeljo v Sarajevu prvo kvalifikacijsko tekmo za vsotop v nacionalno ligo proti tamkajšnjemu Saški. Tekma se je, kakor smo že poročali, končala s katastrofalnim porazom SK Železničarja v razmerju 0:11.

Nedeljski poraz je prišel tako nepričakovano, da se je zdel skoro neverjeten, in vendar je resničen... O potovanju SK Železničarja in o poteku igre v Sarajevu nam je podpredsednik SK Železničarja g. E. Joštl, ki je enajstotično spremljal v Sarajevu, sporočil naslednje:

Že samo potovanje v Sarajevu je bilo prepleteno z raznimi dogodivščinami. Ko je moštvo prispelo v Brod in prestopilo na bosanski vlak, se je med vožnjo os vagona, v katerem so potovali Mariborčani, tako segrela, da so morali vagon odklopiti, moštvo pa se je moralo plasirati v ostalih vagonih, tako da ni bila vožnja nič kaj prijetna. V Sarajevu so Mariborčane pričakovali na kolodvoru Saškovi funkcionarji ter jih odpremili v določeni hotel, kjer so se fantje dobro odpočili od napornega potovanja. V nedeljo zjutraj in ves dopoldne je sonce močno pripekalo, toda okoli poldneva so se pojavili na nebu temni oblaki, ki so dali slutiti hudo nevihto. Začetek tekme je bil določen za 17.30. uro, ko se je enajstotična SK Železničarja, burno pozdravljena od občinstva, pojavila na terenu. Kmalu zatem je prišlo na igrišče tudi moštvo Saška in ko je dal sodnik znamenje za pričetek tekme, se je vllila silovita ploha, ki je v kratkem času preplavila vse igrišče. Navzlic temu se tekma ni prekinila, marveč se je igra nadaljevala. Napad Železničarja je v prvih minutah izvedel nekaj lepih in nevarnih ak-

cij. Pavlin se je v 4. minuti znašel sam pred golom Saška ter iz neposredne bližine ostro streljal na gol, toda vratar Saška je z uspehom interveniral ter preprečil gol. Železničar izsilil v nadaljevanju serijo kornerjev, in sicer tri zaporedoma, ki so pa ostali vsi neizkoriščeni. V 8. minuti zakrivi Železničar korner, ki je imel za posledico prvi gol. Švajghofer je imel žogo že v rokah. Ker pa je bila mokra, mu je padla iz rok in nasprotnik jo pošlje v mrežo... 1:0 za Sašk. Dve minuti zatem strelja desna zveza Saška na gol, Švajghoferju se žoga zopet izmuzne, vodja nasprotnega napada je zopet na mestu in potisne žogo v mrežo. Tako je bilo tudi s tretjim in četrtim golom, ki sta padla v razdobju petih minut. Toda vkljub temu moštvo Železničarja ni klonilo. Nasprotno. Napad na polju lepo kombinira in izvede nekaj lepih akcij, toda noben strel ne najde svojega cilja. Sašk prihaja le sporadično v Švajghoferjevo bližino, toda vedno, kadar so se pojavili pred Železničarjevim golom, je bila situacija zelo nevarna. Švajghofer je namreč dosledno vsako žogo izpustil, kar je nasprotnik spretno izkoristil in v nadaljnjem poteku še trikrat poslal žogo v Železničarjevo mrežo. Ves čas igre je močno deževalo, teren je bil naravnost nemogoč. Deževalo je tudi ves drugi polčas, ko je do 20. minute Železničar dobesedno blokiral nasprotnikova vrata, toda vse je bilo zaman, nobena žoga ni hotela v mrežo... Domačini so se branili z vsemi močmi. Ko pa je pritisk Železničarja popustil, so prišli zopet do besede domačini, ki pridejo radi napak obrambe do cenenih nadaljnjih petih golov. Kljub temu pa je Železničar na polju močno prevladoval ter je bila igra docela odprta. Dočim se je

Sašku posrečilo vse, ni bila Železničarju sreča prav nič naklonjena in tako se je nabral rezultat 11:0 za Sašk. Kljub ljudemu porazu je SK Železničar zapustil v Sarajevu najboljši vtis, kar je razvidno tudi iz poročil sarajevskih listov. Sarajevska kritika pravi, da bi po poteku igre moral zmagati Železničar s pičlo razliko golov. Sodnik je bil popolnoma objektivno.

Poraz SK Železničarja spominja na tekmo SK Železničar:Atletiki, ki se je pred leti odigrala v Celju, in ki se je končala prav tako s katastrofalnim porazom Železničarja v razmerju 0:11. Tudi takrat je bilo igrišče poplavljeno in je moral Železničar, kljub temu, da je nasto-

V ponos mi bo, ko na duhovniško obleko pripnem viteški sokolski znak.

Don Ivo Kotnik, kancelar nadškofije barske, 3. februarja 1933.

pil kot visoki favorit, kloniti slabejšemu nasprotniku... Sarajevski rezultat bi potemtakem mogel samo to izkazati, da niso naši Železničarji dobri — waterpolovci.

O kvaliteti sarajevskega Saška pa se bo do lahko čitatelji prepričali v nedeljo 11. t. m., ko se bo na stadionu SK Železničarja vršila obratna tekma med Saškom in Železničarjem.

V kraljestvu žene

Odvetnice v starem veku

Naše odvetnice, s katerimi se borilke za ženske pravice v mnogih državah tako zelo ponašajo, so imele že v rimljanski dobi tovarišice v svojem poklicu. Stare postave rimskih kraljev, ki jih je Numa Pompilius strnil v zbirko zakonov, so imele sicer poseben člen, ki je ženskam prepovedoval piti vino in celo o potrebnih zadevah govoriti v javnosti. Slednje jim je bilo dovoljeno samo, če je bil njihov mož zraven. Ko je potem neka pogumna ženska nekoč sama zastopala svojo zadevo pred sodiščem, je bil senat tako presenečen, da je povprašal Apolonovo preročišče za pomen tega čuda.

Pozneje pa so ženske češče nastopale pred sodišči v lastnih ali pa tudi tujih zadevah. Pisatelj Valerius Maximus je opisal tri posebno zanimive slučaje te vrste, ki so tudi danes še v marsičem značilni. Maesia iz Santina se je ob ogromnem ljudskem navalu sama zagovarjala pred tribunalom. Vsem zahtevam branilstva je bila popolnoma kos. Zagovarjala se je tako spretno in prepričevalno, da so jo pri sodišču prve stopnje skoraj soglasno oprostili.

Posebno zanimiv je slučaj Hortenzije, hčere govornika Hortenzija, ki je bil Ciceronov tekmeec. Takrat je ves Rim trepetal pred triumviratom, ki so ga tvorili Antonius, Octavius in Lepidus. Med drugimi odredbami je triumvirat sklenil naložiti približno tisoč štiri sto

najbogatejšim matronam izredno visoke davke. Proti temu postopku se ni upal nihče javno nastopiti. Gospe so si morale same pomagati. Hortenzija jih je vodila na forum, kjer so si izposlovala dostop do triumvirata. Govorila je v njihovem imenu Hortenzija sama in je s svojim odločnim in spretnim nastopom naredila močan vtis. Triumvirati so sicer poskušali pogumne obiskovalke pregnati, vendar pa so morali to opustiti, ker je začel narod nezadovoljno in grozeče godrnjati. Strogi oblastniki so odjenjali. Naslednjega dne so iz davčnega spiska črtali celih tisoč imen tako, da jih je ostalo v seznamu samo štiri sto.

Če je ta primer nekako tragičen, bo mo našli v sledečem precejšno mero tragikomičnosti. Gospa Afranija prav gotovo ni posebno blesteč in posnemanja vreden vzor svojim tovarišicam po poklicu. Silno rada je nagajala in delala sodnikom vsakovrstne sitnosti. V vseh svojih številnih procesih je zastopala sebe samo ter je utrjevala in morila tribunal s svojim kričanjem brez konca in kraja. To je bila oblastem dobrodošla pretveza, da so sploh vsem ženskam vzele pravico javnega zagovora. Ulpian je kmalu nato izdal razglas, v katerem razlaga, da taki posli nikakor niso v skladu s sramežljivostjo nežnega spola. Ženske naj se s takimi zadevami ne pečajo in naj jih rajši možakom prepustijo.

TURIZEM

Ovire pri potovanju nemških turistov na naš Jadran. Številni nemški turistični uradi so odpovedali odhod večjega števila turističnih skupin v Dalmacijo. Do odpovedi je prišlo radi tega, ker so kvote za nemške turiste že izčrpane. Radi tega je v Dalmaciji zelo malo število turistov iz Nemčije, dočim je bil prejšnje mesece obisk zares rekorden. Naša oblastva so napravila vse korake, da bi se kvota, določena za jesenske mesece, uporabila za mesece, dokler traja kopalna sezona.

Čehoslovaki radi potujejo. Iz Prage poročajo, da bo letošnja turistična sezona najživalnejša v povojni dobi. Napram preteklem letu se je turistični promet zvišal za 33% in tolmačijo porast turističnega prometa kot znamenje vse večje konjunktore. Kritičen dan za 23 potniških pisarn v ČSR je bil 3. julij, ko je za delj časa odpotovalo več deset-tisoč Čehoslovakov v razna domača le-

tovišča in v tujino. Samo s praških železniških postaj je odpotovalo na naš Jadran pet posebnih vlakov s preko 3000 ljudmi. Glavni cilj čehoslovaških turistov je tudi letos Jugoslavija. Znatno število Čehoslovakov odpotuje tudi v Italijo in Francijo, največ pa v Pariz.

Debeluharji, nikar v Ameriko

Za priseljence v Ameriki veljajo zelo stroge določbe tako, da ni lahko priti tja, kjer vidijo zaenkrat še mnogi obljubljeni deželci. Zadnje čase so določbe glede priseljencev v Ameriko še poostriji tako, da jih ne preiskujejo samo glede zdravja, temveč tudi glede teže. V bodoče ne bo dovoljeno trajno bivanje v Ameriki nikomur, kdor tehtal nad 100 kg. Povod za to določbo je dal nek nemški izseljenec iz Breslaua, ki je sicer ustrezal vsem pogojem, toda tehtal je 120 kg.

VPRAŠANJE IN ODGOVOR.

Zakaj je »meseč« moškega spola? Zato, da sme ponoči okoli hoditi.

Pastie Marka

Marko je zavzdihnil, se obrnil in sešel na skalo. Tinki ni odgovoril.

»Hoja hoj, Marko moj!« je ponovila Tinka. Marko je molčal.

Kmalu je prisopihala Tinka iz gozda po poti navzgor. S plašnimi očmi je iskala Marka. Ko ga je zagledala, je zaklicala:

»Zakaj mi nisi danes nič odgovoril?«

Marko je molčal. Tedaj pa je Tinka zapazila, globoko resnost na njegovem obrazu in neko otožnost v njegovih lepih očeh.

Z boječim glasom ga je vprašala.

»Kaj ti pa je, Marko? Moj Marko, za-

kaj si danes tako resen? Povej mi, kaj ti leži na srcu? Ali si bolan?«

»Nič mi ni, Tinka. Le brez skrbi bodi! Bodiva vesela, kakor sva vedno bila. Malo podražiti sem te hotel, pa ti nisem odgovarjal.«

Tinka se je sicer pričela smehljati, toda njeno bistro oko je zapazilo, da ni pri Marku vse v redu. Spoznaia je, da je Markovo veselje prisiljeno in tiha bol ji je napolnila dušo. Vendar tega ni Marku pokazala.

Večer se je približal. Šla sta kakor vedno na visoko skalo, da bi gledala solnčni zahod. Že je pričelo sonce umirati v rdeče-vijoličastih zarjajah, ko se je oglasila za njima pesem, katero je Marko zjutraj čul.

Marko se je stresel, izpuslil Tinkino roko, zdrsel po skali navzdol in se usta-

vil ob robu prepada v napetem prisluskovanju. Tinka se je prestrašila. Ponoči še ni nikdar šla domov. Zatorej je zaklicala:

»Marko, jaz grem domov!«

Marko ni dal nobenega odgovora. Ne da bi šla Tinka k njemu, je stekla po skali navzdol in odšla po znani poti. Bolest ji je stiskala dušo. Sama ni vedela, zakaj so ji silile solze v oči. Tolažila se je s tem, da to vendar ni nič hudega, ako Marko posluša kako pesem, toda slutnja je ostala v njeni duši, kakor črna tema. Zapela je

»Po dolih je ivje,
po gorah je mrz;
a kje je moj ljubi,
a kje sem pa jaz?«

Ko je Tinka zapela, je pesem na pla-

nini utihnila. Marko se je ozrl po Tinki. Ni je bilo več na skali.

»Tinka, Tinka!« je zaklical. Tedaj je začul zadnje zvoke Tinkine pesmi.

»Šla je«, je zavzdihnil. »Žalil sem jo. Ah, ta moja uboga Tinka. Toda kdo me moti v mojih višinah in mi ne da miru? Ah ta pesem! Kdo neki poje?«

Vsedel se je na travo in zrl v tla. Visoko gori na nebu so zableščale svetle zvezde, kot bele jezerske rože, na mrtvem, temnem jezeru. V dolini so vstajale bele meglice iz potov in obcestnih jarkov, se strnile nad ravnino in jo zagrnilo. Polagoma so se dvigale, kakor bele tančice so se lovile v vrhovih dreves, dokler niso tudi gozda zagrnilo v svojo mehko odejo. Višje niso prišle. Na nebu je vzšla luna.

(Dalje)

Mariborske in okoliške novice

Tragična delavčeva smrt pod kolesjem vlaka

Včeraj kinalu po 12. uri se je pripetil tik postaje Bistrice strašen dogodek. Okoli 100 m pred omenjeno postajo se je vrgel pod kolesje potniškega vlaka, ki prispe v Maribor ob 12.35, neki moški, ki ga je kolesje vlaka popolnoma razmesarilo in je moški obležal mrtev med tračnicami. Tragični dogodek je opazovalo več ljudi, ki so čakali na bistriški postaji na potniški vlak. Kmalu se je izvedelo, da je nesrečni moški 42letni pomožni delavec Avgust Robnik, uslužben v delavnicah državnih železnic na koroskem kolodvoru v Mariboru, stanujoč v Bezeni pri Rušah.

Robnik je kakor vsak dan tudi včeraj zjutraj odšel na svojo službeno mesto ter je okoli 8. ure zjutraj zaprosil za propustnico, češ da gre k zdravniku. Toda Robnik se ni javil pri zdravniku, marveč

je šel po železniški progi peš do Bistrice, kjer je čakal prihod potniškega vlaka, ki vozi iz Ruš ob 12.03. Skril se je za živo ograjo ob železniški progi ter je v trenutku, ko se je vlak približal postaji, skočil pod kolesje drvečega vlaka. Lokomotiva ga je zgrabila ter ga zavlekla 26 m daleč. Glava se je odtrgala od trupla, dočim je vlak vlekel noge in ostale dele trupla še 6 m naprej ter jih popolnoma zmrcvaril. Na podlagi najdenih dokumentov v suknji, ki jo je pustil ob železniškem nasipu, so identificirali samomorilca, čigar telesne ostanke so po komisijskem ogledu pokopali na ruškem pokopališču. Kaj je gnalo Robnika v tako žalostno smrt, ni točno znano, domnevajo pa, da so v ozadju duševne depresije. Robnik zapuščal ženo in dva nepreiskrbljena otroka.

1912—1937. Srebrni jubilej mature so proslavljali v ponedeljek zvečer v okusno okrašenih sobi Nabavljalne zadruge maturanti tuk. moškega učiteljskega iz leta 1912. Od še živčih gg. profesorjev so se udeležili izredno lepe in animirane proslave razredni profesor mrg. Vreže, profesorja gg. Družovič in Vales ter naslednji jubilarji: Belšak Ludvik, šol. upravitelj Velika Nedelja, Čander Davorin, učitelj v Hrastniku, Čebul Jernej, učitelj v Mariboru, Golob Jože, učitelj pri Sv. Trojici, Hofbauer Lojze, učitelj v Hrastniku, Kerbler Simon, šol. upravitelj na Ptujski gori, Mikl Ciril, šol. upravitelj v Ljutomeru, Muršec Ivan, učitelj pri Sv. Juriju ob j. žel., Pavlič Jernej, podpolkovnik v Ljubljani, Pečnik Gustav, šol. uprav. na Bizeljskem, Pejcha Nace, šol. uprav. v Frankolovem, Pregelj Fr., višji kontrolor v Mariboru, Puhr Jože, šol. uprav. v Kamnici, Rakuša Rudolf, prof. Trgovske akademije v Mariboru, Visočnik Andrej, učitelj na Tezemu, Vizjak Adolf, upravnik Bratovske skladnice v Trbovljah, Zadržani so bili: Bregant Zmago, učitelj v Ljubljani, Fink Anton, šol. nadzornik v Šmarju, in Kramer Franc, šol. uprav. pri Št. Petru pri Mariboru. V torek je imel msgr. Vreže v Alojzevi cerkvi mašo, nato pa so se podali jubilarji na pobrežko pokopališče. Šolski upravitelj iz Kamnice g. Puhr je imel ob svežem grobu prof. dr. Pivka spominski govor ter je položil na grob šopek krasnih vrtnic v spomin vsem umrlim profesorjem in tovarišem.

Mrtvaški zvon. V Korosčevi ulici 8 je umrla v 61. letu starosti posestnica Marija Bunderl. Zalujočim naše toplo sočutje!

Lepo uspela prireditel. V nedeljo so imeli častniki tukajšnje garnizije svojo družabno prireditev v parku inž. podčastniške šole. Prireditel je odlično uspela in so vse točke pestrega sporeda zbudile odobravanje navzočih, ki so v lepem številu posetili lepo in prijetno prireditev naših častnikov.

Na mariborskem delovnem trgu. Tukajšnja Borza dela išče za takojšnjo zaposlitev enega plačilnega natakara, enega mizarskega vajenca, 1 mizarskega pomočnika, 1 pekovskega pomočnika, 1 kavarniško kuharico, 1 kuharico za restavracijo in eno pletiljko.

Iz poštne službe. Upokojen je višji kontrolor Josip Hodnik v Mariboru.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva in Vaupotova lekarna.

II. skupina otrok odide na letovanje na Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju dne 14. julija 1937 do 12. avgusta 1937. Otroci naj pridejo dne 10. julija 1937 ob 9. uri v Zdravstveni dom, Korosčeva ulica, kjer bodo zdravniško preiskani. Dne 13. julija 1937 naj prinesejo svojo prtljago v banovinski dečji dom, Strossmajerjeva ulica 30. Dne 14. julija pa naj bo deca pripravljena ob 12. uri pred banovinskim dečjim domom, Strossmajerjeva ul. 30, odkoder se odpeljejo z avtobusom direktno na Počitniški dom na Pohorju. Deca, katera pride iz drugih krajev, pa naj bo dne 14. julija ob 15.15. uri v Slovenski Bistrici-mesto, odkoder se bo odpeljala skupno z ostalo mariborsko dečo na Pohorje.

Ciril-Methodova proslava na Pohorju. Pri spomeniku Viteškega kralja Aleksandra I. bo v soboto, dne 10. t. m. zvečer kresovanje NO Studenci. V nedeljo dne 11. t. m. bo ob 9. uri slov. starokatoliška služba božja in nato položitev vencev na spomenik. Vsa nacionalna društva prisrčno vabljeni. V nedeljo bo ob zadostni prijavi vozil avto ob 6. uri zjutraj s Trga Kralja Petra. Tozadevne prijave in prijavnine sprejema najpozneje do četrta trgovina Perhavec v Gosposki ulici. Za slučaj slabega vremena se vrši isto dne 17. in 18. t. m.

Jutri v četrtek 8. julija od pol 21. do 22. ure v mestnem parku promenadni koncert. Igra vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. kapetana Jiránka.

Čenjene čitatelje opozarjamo na oglas g. M. Lebana.

Mestna podjetja — avtobusni promet sporoča, da vozi mestni avtobus dne 11. t. m. ob 5.40 na vrh Pohorja. Vožnja se vrši samo v slučaju lepega vremena in ob zadostnem številu prijavi. Interesenti naj pošljejo svoje prijave najkasneje do 10. t. m. (19. ure) v prometno pisarno mest. avtob. prometa, Glavni trg, tel. 22-75. Vrnitev ob 19.30 od odcepa. Cena v eno smer Din 20.—.

Nevihte in dež napoveduje dunajska vremenska postaja za danes. V ostalem bo precej oblačno, temperatura pa bo najbrže padla.

Novi objekti Počitniškega doma na Pohorju. V nedeljo, dne 18. julija ob 9. uri bo blagoslovil knezoškof g. dr. Ivan Tomažič ob prisotnosti zastopnikov oblasti nove objekte na Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju.

Beograjski akademiki — zadrugarji v Mariboru. Skupina 46 beograjskih akademikov vseh fakultet si je v ponedeljek ogledala naše mesto, pred vsem pa tukajšnje zadrugne gospodarske ustanove. Popoldne so se z avtobusom odpeljali v Falo in na Mariborski otok ter se ustavili v vinarski in sadjarski šoli. Maribor jih je s svojo okolico zadivil, o gospodarskih ustanovah so se izrazili zelo pohvalno. Obžalovali so le, da imajo na razpolago tako malo časa in si ne morejo ogledati mesta in okolice bolj podrobno. Ves dan so bili gostje Nabavljalne zadr. drž. usl. oziroma one železničarjev. Naša gostoljubnost je napravila nanje zelo dober vtis. Popoldne so se odpeljali v Ljubljano, kjer si prav tako ogledajo naše zadrugništvo. Je to skupina članov družbe zadrugne beograjske univerze; ta mlada zadruga ima že lepe uspehe v materialnem in še bolj moralnem pogledu in vzgaja intelektualce za zadrugno snovanje. Akademiki prirejajo študijska potovanja po naši državi in tudi v tujino. Letos potujejo po Sloveniji.

Pozor na mlade kopalce! Smo v juljski vročini, ki izvablja poželenje po vodi. Zlasti mladina kaj rada silji vanjo, da skuša tudi tukaj svoje sposobnosti; vzor so ji razni Kare! Mayevi povodni junaki, Tarzan, dobri plavači-znanci itd. In hajdi, čeravno še neizkušena, proti sredini deroče vode! Dejanje je samo po sebi psihološko popolnoma razumljivo: otrok se hoče uveljaviti. A je zelo nevarno in se čestokrat konča z nesrečo; vrtinci, onemoglost, krč in podobno

ELIDA MILO

negujejo kožo-polepsajo pot

ELIDA MILO Favorit

Ze deset let ljubljenec vsake lepe žene

Zadnje telefonične vesti

Chamberlainova kompromisna formula — Pariz ni zadovoljen in grozi z umikom iz londonskega odbora

PARIZ, 7. julija. Radi akcije angleške vlade, da se v španskem vprašanju doseže kompromis, je bil plenum londonskega nevmeševalnega odbora preložen na petek. Predsednik vlade Chamberlain in zunanji minister Eden sta izdelala nov kompromisni predlog, ki bo v petek predložen predstavnikom posameznih držav. Ta predlog bodo morali poslati takoj svojim vladam, da ga proučijo in da zavzamejo k temu svoje stališče. Podrobnosti predloga se držijo v najstrožji tajnosti. Vesti o popuščanju Anglije napram Nemčiji in Italiji in pa, da je London pri-

pravljen priznati generalu Francu značaj vojskujoče se države, se označujejo v tukajšnjih krogih kot neresnične. V diplomatičnih krogih se čuje verzija, da je med Londonom in Parizom nastalo nesoglasje, ker namerava Anglija v španskem vprašanju v gotovih točkah zadovoljiti Nemčijo ter Italijo, dočim vztraja Francija pri prvotno zavzetem stališču, zahtevajoč učinkovito kontrolo vseh španskih meja. V nasprotnem slučaju bo Francija v petek zapustila londonski odbor in bo podprla valencijsko vlado z orožjem, municijo in drugimi potrebščinami.

EARHARTOVA IZGUBLJENA?

WASHINGTON, 7. julija. Reuter poroča: Vse poizvedbe za letalko mis Earhartovo so ostale brezuspešne in domnevajo, da je smatrati letalko za izgubljeno.

DE VALERA SE JE VRAČUNAL.

DUBLIN, 7. julija. Končni rezultat volitev v irski parlament je skedeč: De Valera 69 mandatov, Cosgrave 48, delavska stranka 13, neodvisna stranka 8. De Valera ni dobil absolutne večine, kakor so pričakovali, in računajo s tem, da bo De Valera razpustil novi parlament in da bo v kratkem razpisal nove volitve.

SEDAJ SO NA VRSTI NOVINARJI.

MOSKVA, 7. julija. Direktor sovjetske poročevalske agenture Tass je bil skupno z večjim številom uradnikov aretiran. Vsi so obtoženi sabotaže in sodelovanja s trockisti.

NOVA OFENZIVA VALENCIJSTOV.

MADRID, 7. julija. Po uradnem poročilu so republikanci na teritoriju med Tolledom in Aranjuezom pričeli z novo ofenzivo. Zasedli so Seseno. Borbe pri Escorialu so na novo splamtele.

Spomnite se CMD!

so običajno njeni vzroki. Pravočasno opozarjamo starše, da ne puščajo otrok k Dravi brez nadzorstva ali spremstva dobrih plavačev. Tudi naj jih poučijo o nevarnostih in da naj ne hodijo v vodo potni ter polnega želodca.

Tschamba-Fii Vam naredi vneto rdečo kožo rjavo in prožno. Glavno zastopstvo drogorija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Ciganski pohodi. V Bezačavi v Prekmurju je dne 7. novembra 1936 vdrla skupina ciganov v stanovanje posestnika Antona Jelenca ter mu odnesla vse, kar je bilo količjak vredno. Orožniki so glavnega krivca 23letnega cigana Janeza Šarkežija aretirali, ki je bil danes dopoldne pred malim kazenskim senatom radi omenjenega zločina obsojen na 1 leto in 6 mesecev robije ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 3 let.

Rokomavni v občinski pisarni. Danes ponoči so doslej še neznan zlikovci vdrli v pisarno občinskega urada pri Sv. Marjeti pri Ptuj, kjer so s silo odprli železno blagajno in s plenom izginili brez sledu. O vplomu je bila obveščena tudi mariborska policija in se je podal v Sv. Marjeto daktiloskop g. Grobin, ki bo storil vse potrebno, da se vlomilci čimprej izsledijo. Koliko gotovine je padlo tatovom v roke, še ni znano. — V Štrigovi pa se je doslej še neizsleden storilec splazil v stanovanje posestnika Antona Horvata ter mu odnesel iz zaklenjene omare 3600 dinarjev gotovine.

V samomrtilnem namenu je izpil četrt litra špirta na Meljski cesti 65 stanujoči vratar Engelbert B. Poklicani mariborski reševalci pa ga niso prepeljali v bolnišnico, ker ni imel špirt zaželjenega učinka in so ga pustili v domači oskrbi.

TOLAZLJIVO.

»Pusti vendar svojega tovarnarja in ljubi mene, srček!«
»Potrpi, da se prej z njim poročim!«

Ptujske novice

Na živilskem trgu. Dočim so se v začetku preteklega tedna prodajale češnje po Din 2. za liter, stanejo sedaj že Din 4.—, pa še teh je malo. Dovolj pa je malin po Din 3.— za kg in črnice po Din 1.50—2.— za liter. Prve hruške so po Din 6.—, breskve po Din 10.— za kg. Novi krompir se prodaja po Din 2.— za kg in kumare so od Din 1.— do 2.— po komadu. Fižol je po Din 2.50, grah pa po Din 2.— za kg. Ostalemu blagu je še stara cena. — Goveje meso se prodaja večinoma po Din 10.— za kg, enako je pri telečjem mesu.

Gospodarske beležke

Za 30% slabša žetev. Po informacijah poljedelskega združenja v Petrovgradu je letošnja žetev pšenice v Banatu končana. Letošnja žetev pšenice je za 30% slabša od lanskoletne. Lani je znašala produkcija pšenice v celi državi 26 milijonov mtc., po zbranih podatkih pa je znašala letošnja produkcija komaj 18 do 19 milijonov mtc. Z ozirom na situacijo na svetovnem trgu in na rezultate žetve se računa, da bo cena pšenice narasla in da se bo letošnja pšenica prodajala po 200 dinarjev za 100 kg. Tudi se je že končala žetev oljne repe ter se računa, da bo v naši državi okoli 800 vagonov, dočim je znašala produkcija v preteklem letu 2000 vagonov. Povpraševanje je zelo veliko in znaša že sedaj cena 320 do 325 dinarjev za 100 kg. Stanje koruznih nasadov je zelo dobro, prav tako ovsar ter se računa, da bo tudi letošnja produkcija koruze in ovsar kvalitativno in kvantitativno prav dobra.

TRGOVSKO.

Trgovec: »Gospodična, jaz vas neizrekljivo ljubim.«
Trgovčeva hčerka: »Me veseli; toda napravite to kupčijo kar z mojo mamo.«

Politična obzornica

Kukovec in Petejan sta se razšla

„Delavska politika“ o „gibanju“ dr. KUKOVCA

Iz »Del. politike« z dne 7. t. m. povzemamo sledeče zanimive reči:

Meseca julija 1. l. smo se s tedanjo skupino »Slovenske zemlje« dogovorili, da bomo sodelovali na podlagi dočlenega akcijskega programa. Ta dogovor smo takrat objavili v »Delavski Politiki« in smo tudi razložili nagibe, ki so nas vodili, da smo sklenili ta sporazum. Kar smo takrat napisali, je tudi še danes veljavno in resnično. Ta sporazum bi bil lahko imel zelo koristne posledice. Izkazalo pa se je, da druga stran, s katero smo sklenili dogovor, ni enotna in da je sestavljena iz tako raznolikih elementov, da niso mogli resno in trajno sodelovati. **Končno so se definitivno razšli v dve skupini.** Mi socialisti se že iz spodobnosti nismo mogli vmešavati v spore med obema skupinama. Jasno pa je, da je v

takih razmerah postal dogovor od 20. julija 1936 sam po sebi brez vsakega pomena, ker smo mi sklenili sporazum z eno enotno skupino, ne pa z dvema skupinama, ki si med seboj nasprotujeta.

Zatem navaja »Del. politika« odpovedno pismo vodstva soc. demokratov, potem pismo dr. Kukovca g. Petejanu z dne 18. junija in pismo, ki sta ga 6. t. m. pisala dr. Kukovcu gg. J. Petejan ter V. Eržen. Slednje pismo vsebuje sledeči pristavek »Del. politike«: S tem zaključujemo svojo korespondenco z »gibanjem« dr. Kukovca.

Ob zaključku pa pravi »Del. politika«, da so se v dr. Kukovčevem »gibanju« znašli tudi ljudje, ki jim je višek revolucionarnosti rušenje socialističnega delavskega gibanja, razrednih strokovnih in kulturnih organizacij.

»Konkretno naj omenimo: propagiranje neklih tobožnih slovenskih strokovnih organizacij po vzgledu Mačkovega HRS na Hrvaškem, podpiranje elementov v rudarskih revirjih, ki so bili izključeni iz razredne strokovne organizacije, ker so organizacijo denuncirali oblasti, poskuse, privabiti posamezne zaupnike socialističnega gibanja v »slovensko gibanje« in sistematično obrekovanje predstavnikov socialističnega gibanja. Z »gibanjem« se bomo, če bo treba, še pečali, saj dobro poznamo ptiče, ki se zbirajo v tem gnezdu. Z združenjo opozicijo, ki jo tvorijo bivše stranke, pa ima naša bivša socialistična stranka najboljše odnose. Te odnose bo gojila tudi nadalje in sodelovala s strankami združene opozicije za vzpostavitev resnične demokracije in svobode v državi.«

2% šale — 2% resnice.

Iščemo, česar nismo izgubili. Izgubljamo, česar nimamo.

Zanima nas usoda franka. Naš žep pa je prazen.

Doslej se je prijaviło že mnogo vinogradnikov, ki bodo svoje izvrstno vino razstavili na Mariborskem tednu. Vsi oni, ki se še niso prijaviło, pa bi radi svoja vina razstavili, naj pošljejo prijave najkasneje do 8. t. m. na upravo Mariborskega tedna, Maribor, Aleksandrova cesta 35 (Putnik).

Vinska razstava s pokušnjo na VI. Mariborskem tednu, Maribor leži sredi vinorodnih krajev. Zato ni povsem slučajno, da vsako leto prirejajo na Mariborskem tednu vinske razstave, za katere se zanimajo vsi kupci ne samo iz naše države, marveč tudi iz tujine. Tudi letos je bil odziv naših razstavljalcev vin nad pričakovanje dobro. Doslej se je prijaviło že 125 vinogradnikov, ki želijo razstaviti svoja odlična štajerska vina. Strokovnjak, ki vodi vinsko razstavo na Mariborskem tednu, bo tudi letos lahko od poslanih vzorcev izbral preko 100 najboljših vrst domačih vin, ki bodo uspešno uveljavljala slovensko vinogradništvo. Vinska razstava na VI. Mariborskem tednu bo tudi letos združena s tradicionalno vinsko pokušnjo, na kateri bodo našli svoje zadovoljstvo poznavalci dobrih vin.

Tajna usode

Od pastirja do filmskega zvezdnika

Američani se kaj radi ukvarjajo z ugibanjem, kateri izmed filmskih igralcev je najbolj znan in najbolj priljubljen med kinogledališčno publiko. V ta namen se od časa do časa poslužujejo posebnih razpisov, ki jih objavljajo v dnevnem časopisu in na katera vprašanja Američani prav radi odgovarjajo. Krog navdušenih pristašev kinogledališča je tako velik, da dobi dnevno ameriško časopisje na tvrsten razpis po sto- in stotočaste odgovorov. Sodobna kinogledališčna publika si je izbrala za svojega ljubljence znanega sedanjega filmskega zvezdnika Gaya Copperja. Ta igralec, ki je obdarjen z izredno lepo zunanostjo, je danes za 90% Američanov in Američank najpopolnejši izraz plemenitosti in srčne kulture, ki ga tudi sicer odlikujejo vse vrline, tako da se ne navdušuje zanj samo ženski, temveč po veliki večini tudi moški svet.

Vprašamo se, kako je danes tako oboževani filmski zvezdnik prišel k filmu in odtod navzgor do one poti, ki ga je privedla do današnje slave? Kaj vse je bil Cooper še pred nekaj leti? Risar, novinar in pastir, z eno besedo: vse kar hočete. Taval je od zaposlitve do druge, večno nezadovoljen s samim seboj. V svojstvu »cowboya« je na neki farmi svojega dalnjega sorodnika neprestano sanjal o Hollywoodu, kjer bi se rad naselil, da bi od tam poročal raznim časopisom. V Hollywood je sicer prispel, ni pa tam mogel uresničiti svojih želj in sanj, ker ga je oviralo pri tem veliko pomanjkanje denarnih sredstev. Boda ga je prisilila, da je v skrajni sili segel po vsakem delu, ki je bilo trenutno na razpolago. Postal je filmski statist. Male »cowboyske« vloge so se mu kar prilegale, naravno da je bil pri tem zaposlen samo z manjšimi vlogami. Njegov nastop je zbudil že pri tako neznatnih scenah pozornost znanega izdelovalca filmov »Silvie Sidney«, g. Schulberga. Po večkratnem poskusnem snimanju so

dodelili mlademu, že takrat mnogo oboževanemu Cooperju večje vloge.

Prvi večji uspeh je žel Cooper ob partnerici Marleni Dietrich v filmu »Maroko«. Odtod je šla njegova pot navzgor v filmih Bengali, Orient, Peter Ibbetson, Avangarda (Buffalo Bill). Njegov najnovejši film ima naslov »Gusarji«, ki ga režira znani režiser Henry Hothavay. V tem filmu igra Gardy Cooper glavno vlogo pomorščaka. Njegovoi soigralci so George Raft, Henry Wilcoxon in Francis Dee.

Cooperjeva slava je kmalu šla tudi preko mej Združenih držav ameriških, tako da je Cooper danes istotako ljubljeneec naše kinogledališčne publike. Še pred nedavnim povsem neznan pastir cowboy, kasneje poročevalec in brezposelni risar, bivši statist velike mednarodne kinogledališčne družine, je danes oboževana oseba vse svetovne kinogledališčne publike in bogato plačani filmski zvezdnik. Pojavlja se na filmskem platnu v vseh mogočih vlogah, kot vojak tujske legije, kot oficir angleške vojske, inženjer, arhitekt, pustolovec in pomorščak. Vse vloge se mu prilegajo, povsod je doma, skratka junak, kakršnih moramo, kljub ogromnemu današnjemu staležu filmskih igralcev, vendarle iskati, občudovati in vzljubiti.

Putnikove novice

Lepote Slovenije Vas vabijo! Krasni izletj z modernimi avtokarji »Putnika«: 11. julija: Haloze in Ptuj, enodnevni izlet le Din 65.—, 17. do 18. julija: Ljubljana—Bled—Bohinjsko jezero, dvodnevni izlet le Din 190.—, 18. julija: Rogaška Slatina—Rimske Toplice—Laško le Din 85.—. Prospekti, informacije in prijave »Putnik« Maribor—Celje—Ptuj.

Ne pozabi naročnine!

Iz pisarne, Mariborskega tedna

Prijave za vinsko razstavo. Kakor vsako leto priredi zadruga Mariborski teden na svoji letošnji šesti prireditvi zanimivo in za slovensko vinogradništvo važno vinsko razstavo, združeno s pokušnjo.

Razno	Službo išče	PRAZNO SOBO
STARO ŽELEZO, kovine, litine, vsakevrstne stroje ter vse železne predmete plačujem po najvišjih cenah. Prepričajte se! Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 2931	PRVOVRSTNA KUCHARICA išče službe s 15. julijem. Naslov v upravi »Večernika«. 3723	oddam. Tezno, Prešernova 5 3727
Službo dobi	POSTREŽNICA, mlada, pridna, išče zaposlitve. Židovska ul. 14, vrata 5. 3719	Prodaj
SLUŽKINJA vajena vseh hišnih del, pospravljajna in kuhe se sprejme takoj. Vprašati pri Milošu Osetu, Glavni trg 23-1 levo, Maribor. 3704	Sobo odda	POSTELJA kompletna, omare in drugo, počen na prodaj. Ob jarku 6, I. 3725
RAZNAŠALCA kruha sprejemem takoj. Prednost imajo tisti, ki znajo že nekaj delati v pekarni. Sehazi, Limbuš. 3726	LEPO OPREMLJENI SOBI, velika in mala, v mirnem delu mesta, sončni, oddam takoj, odu. s 15. julijem. — Kopalnica. Naslov v upravi. 3611	ŠAH na prodaj. Meljska cesta 10. Ramšak. 3717
	SOBO IN KUHINJO oddam. Pobrežje, Zrkovska cesta 23. 3716	Stanovanje
		DVOŠOBNO STANOVANJE oddam v bližini glavnega kolodvora. Naslov v upravi. 3718
		STANOVANJE tri sobe in kuhinjo oddam. Trubarjeva ulica 7. 3715

Zahvala

Za vsestranske dokaze sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega predragega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Alojza Raiha

ključavničarja drž. železnice,

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno pa se zahvaljujemo pevskimi društvom »Drava«, »Frohslinn« in godbi pod vodstvom g. Schönherrja, nadalje vsem njegovim sodelavcem-tovarišem in prijateljem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem vencev in rož.

Maribor, dne 7. julija 1937. 3728

Zalujoca soproga, otroci in ostalo sorodstvo.

STENICE

in drugi mrčes, ki vas nadleguje v vaših stanovanjih uničuje

Desinseksijski odd. MP Orožnova ul. 2/I,

Maribor

Jamčimo za diskretnost in uspeh. 1128

Sodoma in Gomora

37

Olimpijo za seboj in je z njo odšla hitrih korakov.

Panigaj in Rovetta sta gledala nekaj časa za njima, potem pa si je starec zadovoljno mel roke in dejal svojemu spremljevalcu:

»Sem ga vrgla vse in ordine. Tista ta stara ga je pametna ženska. Adesso pa ga pejma u »Pekel«.

V podzemski dvorani gostilne v »Peklu« je še vedno sedel Angelik in čakal, da bi prišel kateri njegovih nancev, ki bi mu vedel povedati, kam je izginila Adelgunda. A nikogar ni bilo.

»Taki strahopetci!« se je ljutil Angelik. »Enkrat so bili aretirani, pa so izgubili ves pogum in še v gostilno si več ne upajo. Še piti se bodo odvadili in še za procesijami bodo hodili. O, kako malodušen je današnji svet.«

Sam je sedel Angelik za mizo in otožno so krožili njegovi pogledi po dvorani. Natakarica mu je bila pojasnila, da je v »Peklu« le prve tri ali štiri dni v tednu veselo, druge dni pa da so navadni gostje radi pomanjkanja denarja nepristojno solidni. Angelik, ki je dobro poznal moč denarja, je bil zadovoljen, da je

bila vsaj njegova denarnica še dobro založena, tako da je mogel vse svoj čas posvečati iskanju Adelgunde.

»Dokler je ne dobim«, je modroval sam pri sebi, »si ne bom glave belil, kakega dela se naj primem. Najraje bi postal general, pa ne verjamem, da bi šlo; ali bom pa postal gostilničar, če mi bodo dali dovolilo. Pa bi bilo bolje, če bi mi ga ne dali, saj sem tako nesrečno ustvarjen, da bi vse sam popil. No, pa saj se da tudi drugače živeti. Bom pa kavke lovil, jih rdeče, zeleno in modro poslikal in jih prodajal za papige. Pa vodo iz reke Jordan bom lahko prodajal; ta je dobra za oči in za protin in vode na Kranjskem ne bo zmanjkalo, neumnih ljudi pa tudi ne. Ali bom pa škapulirje izdeloval. Ali bom pa nabiral za kako cerkev v

Afriki... Ali bom pa napravil božjo pot. Tam okoli Vrhniko so prav pravni gozdovi. Jaz se bom našemil za Luciferja in bom hodil ponoči ljudi strašiti, Adelgunda se jim bo pa prikazovala kot svetnica. Če bi dobro delala, bi še bogata postala.«

Take in enake načrte je delal Angelik in zatopljen v svoje misli, ni nič zapazil, da sta prišla v »Pekel« tudi stari grof Panigaj in njegov spremljevalec Rovetta, da sta posvečevala prav njemu posebno pozornost in sta odvažno med sabo šušljala.

»Se mi zdi, da ga je en močen člouk, ta baron Koleraba«, je menil stari Italijan. »Bom poslala raje vas, Rovetta, da ga boste vse povedala.«

(Dalje.)